

Had ik maar!

Een leven vol twijfel en zelfverwijt
Maar uiteindelijk berusting

Voor al diegenen die geneigd zijn om zichzelf, vaak onnodig, aan te klagen

Had ik maar!

Een leven vol twijfel en zelfverwijt

Maar uiteindelijk berusting

Sjaak Monster

© Sjaak Monster
ISBN 9789403816753
Foto omslag: Joël Monster
2025
Uitgeverij Heijink Hardenberg

Voorwoord

Herkent u het?

Terugkijken op uw leven en uzelf vertwijfeld afvragen of u op meerdere momenten niet beter andere keuzes had moeten maken?

Was ik maar niet zo onverstandig geweest om.....!

Had ik maar beter geluisterd naar!

Hoe zou mijn leven verlopen zijn als!

Als ik destijds anders had gekozen, dan had ik nu!

We schieten er bitter weinig mee op om onszelf met dit soort gedachten te pijnigen. Daarbij zijn ze een geweldige voedingsbodem voor schuldgevoelens en zelfverwijt. Het is een utopie om te denken dat alles wat wij nu als moeilijk of teleurstellend ervaren, niet op ons pad was gekomen als wij inderdaad anders hadden gekozen op de vele kruispunten in ons leven. Het enige positieve dat er wellicht te winnen is uit dit soort overpeinzingen is een bepaalde levenswijsheid.

In dit boek volgen wij Marco, een jonge gelovige man, van huis uit de reformatorische gezindte, die op zijn vierentwintigste levensjaar zijn opleiding tot basisarts gaat afronden en voor de keuze staat om te trouwen met Roelie, met wie hij al drie jaar verkering heeft en die uit dezelfde kerk komt. Een keuze die naar verwachting stabiliteit in de vorm van een gezin, nauwe verbondenheid met familie, kerkleven en voorspelbaarheid zal betekenen. Eenmaal getrouwd wil hij dan verder studeren tot huisarts en vennoot worden in de goedlopende huisartsenpraktijk van zijn toekomstige schoonvader.

Daarnaast de vraag of een relatie met Joyce, een studente verloskunde, wellicht een optie zou zijn? Geheel tegen zijn principes in heeft Marco enkele malen iets beleefd aan romantiek met haar, wat hij niet eerder heeft ervaren bij Roelie. Verdergaan met Joyce zou betekenen dat hij verder studeert tot kinderarts en zij wellicht samen in een achterstandswijk gaan werken. Een optie die Marco ook aanspreekt, gezien zijn hart voor minderbedeelden. Evenwel aarzelt Marco, daar Joyce nog wil wachten met moeder worden.

Maar ook de afweging om eerst een jaar naar het buitenland te gaan om zich te oriënteren op het werk van Artsen zonder Grenzen trekt hem enorm. Daarna is er de mogelijkheid om verder te studeren in de Spoedeisende Geneeskunde en

uiteindelijk bij Artsen zonder Grenzen te gaan werken. Roelie heeft te kennen gegeven niet op hem te wachten als Marco kiest voor dit traject.

In dit boek volgen wij Marco, die zich steeds, als gevolg van zijn vertwijfelingen en schuldgevoelens, afvraagt hoe zijn leven zou zijn gelopen als hij anders had gekozen op de belangrijkste kruispunten van zijn leven. Hierbij geven wij Marco – en wellicht ook onszelf – de gelegenheid om ons te herkennen in onze momenten van terugkijken en mijmeren, of wat er anders had kunnen lopen.

De grote vraag is waar het allemaal toe zal leiden.

Een boek vol vragen, zelfverwijt en een steeds terugkerend gevecht met de zwarte schaduw en de wijzende vinger. Maar uiteindelijk is er ook berusting en vergeving.

Inhoud

Voorwoord.....	5
Deel I	9
Bijna.....	10
Joyce	15
Artsen zonder Grenzen	19
Glad ijs.....	24
De datum nadert.....	26
Wat nu?	32
Onder mijn huid.....	38
Diplomering.....	46
Brieven.....	49
Op stal.....	55
Gevoelens	59
Hart tot hart.....	63
Afscheid.....	71
Soedan	75
Roelie.....	79
Het zit erop	82
Samen	86
Heilig verbond	93
Confrontaties	98
Goois boerinnetje.....	104
Deel II	111
Bekent gij?	112
Vier jaar verder	119
Zwarte schaduw	122
Stilzwijgen	125
De eerste plaats?	128
Wees stil en weet	133
Bloedverbond.....	135
Grace.....	139
Dopen of opdragen?.....	143
Voor het hoofd.....	147
Radiostilte	151
Benjamin.....	156
Driemaal is scheepsrecht	159

Disbalans	161
Aanklacht.....	165
Roelie.....	171
Deel III.....	173
De jaren verstrijken.....	174
De eindstreep	182
Gwen.....	185
Net als toen	189
Kindermoord.....	190
Godsmannen	192
Had ik maar!	196
De toets	197
Herexamen.....	202
Wie woont er aan het einde van de zee?.....	207
Stel dat ik toch	210
Was ik maar	212

Deel I

*Uw bron zij gezegend,
verheug u over de vrouw uwer jeugd:
een lieflijke hinde, een bekoorlijke ree;
laat haar boezem u te allen tijde vreugdedronken maken,
wees bestendig verrukt over haar liefkozingen.
Waarom zou gij dan, mijn zoon, afdwalen naar een vreemde,
de boezem van een onbekende omarmen?
Want voor de ogen des Heren liggen ieders wegen open,
Hij weegt al zijn gangen.*

Spreuken 5:18-21

Bijna

Dit zit er gelukkig bijna op, de eerste fase van mijn opleiding tot huisarts. Nog een paar maanden en dan heb ik mijn bevoegdheid als basisarts. Het zijn zes zeer intensieve en uitdagende jaren geweest aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Wat een schitterende opleiding heb ik mogen doorlopen. De eerste fase om uiteindelijk huisarts te worden. Want dat is mijn droom. En wat ben ik bevoorrecht dat ik, de oudste zoon uit een geslacht van melkveehouders en agrariërs, de toestemming heb gekregen van mijn ouders om mijn hart te volgen en het door de Here aan mij gegeven talent om goed te kunnen studeren, te mogen uitwerken.

Volg de Heere op het door Hem aan jou toebedeelde pad, zei mijn vader. Wat een daad van liefde en opoffering moet dat voor hem geweest zijn om mij de volledige vrijheid te geven om hem, als oudste zoon, niet op te volgen in het boerenbedrijf. Maar daar heb ik hem nooit ook maar met een woord over horen spreken. Zelf heeft vader het boerenbedrijf overgenomen van zijn vader en mijn opa weer van zijn vader. Zo is dit gedurende eeuwen de traditie geweest. En dan de kosten die er gepaard zijn gegaan voor mijn ouders om mij deze weg te laten belopen. Zij springen bij voor de kosten van de kamer waar ik woon in Amsterdam, voor mijn kleding en zelfs, als ik erg krap zit, voor mijn reiskosten als ik eens in de twee weken een weekend naar de boerderij kom in Zeeuws-Vlaanderen. Vader en moeder zijn ergens maar wat trots dat hun oudste zoon arts gaat worden.

Hoe was de studie, vragen mijn ouders en jongere broers en zussen dan? Hoe is het om op zo'n grote universiteit te studeren? En zijn er ook studenten uit andere landen? Zijn er christenstudenten in jouw groep? Weten medestudenten dat jij christen bent? En zo ja, hoe wordt daar dan op gereageerd? Zijn er hoogleraren die voor hun geloof uitkomen? Hoe is het leven in Amsterdam? Is het echt zo'n wereldse stad als mensen zeggen, met allerlei vermaak waar wij als gelovigen geen deel aan willen hebben? Ben jij zelf weleens door 'dat gebied' gelopen waar al die prostituees werken en zoveel coffeeshops zijn?

Vragen, vragen en nog eens vragen. Ik vertel hun dan datgene wat ik meen dat zij kunnen bevatten. Zij, die gelukkig en vrij geïsoleerd leven op het platteland in Zeeland. En niet alleen het heerlijke, ruime platteland van Zeeland is onze veilige haven, maar daarnaast ook onze kerkelijke gemeente. Laat ik het maar direct zeggen: reformatorische gemeente. Iets wat ik op de universiteit liever niet publiekelijk kenbaar maak, want dan word ik direct in het hokje geplaatst

van de extreem fanatieke gelovigen. Als mensen die menen dat zij 'De Waarheid' bezitten. Daar moet je in de academische wereld zeker niet mee aankomen. Nee, ik kan thuis lang niet alles delen wat ik zie, hoor en ervaar in Amsterdam. Het zou ze alleen maar pijn doen en verontrusten, denk ik dan.

Nog enkele maanden en dan ben ik officieel basisarts. Het studeren is mij goed afgegaan. De Here heeft mij gezegend met een goed verstand. Daarnaast ben ik zeer serieus en heb ik een groot verantwoordelijkheidsgevoel. De kansen die de Heere en mijn ouders mij geven, vat ik niet licht op. Integendeel, ik ben opgegroeid met het indrukwekkende verhaal van de talenten uit de Bijbel. De aan jou toebedeelde talenten niet optimaal benutten is een zonde ten opzichte van de Heere. Hijzelf zal jou ooit ter verantwoording roepen over hetgeen jij met je talenten hebt gedaan, hoor ik onze dominee nog regelmatig zeggen. Amen, dominee, hoor ik mijzelf nog mompelen tijdens zijn prediking.

Mijn ouders hebben ons als kinderen het verhaal uit de Bijbel over de talenten zelf ook met veel toewijding voorgeleefd. Hardwerkende boeren met een enorm verantwoordelijkheidsbesef. Op de boerderij werd en wordt gewerkt van de vroege ochtend tot de late avond, en dat zes dagen per week. Alleen de zondag is de rustdag, de dag des Heeren, zoals de Bijbel ons voorhoudt. Ook zijn wij als kinderen meegenomen in - en gevormd door - dit belangrijke principe. Van jongs af aan hadden wij allen onze taken op de boerderij, en voor en na schooltijd hielpen wij vader en moeder zoveel wij konden. Niet alleen functioneerde dat als steun voor vader en moeder, het gaf ook een groot besef van onderlinge verbondenheid.

Ik ben inmiddels vierentwintig en kan op jonge leeftijd al dromen van een heerlijke toekomst. Binnenkort mijn diploma op zak en dan zo snel mogelijk verloven en trouwen met Roelie, mijn hartsvriendin uit onze kerk, waar ik al drie jaar verkering mee heb. Roelie is twee jaar ouder dan ik en heeft een prachtige baan als verpleegkundige in een ziekenhuis. Trouwen met Roelie, samen een groot gezin voortbrengen, zo de Heere ons dat vergunt, leven met volledige verbondenheid met onze beide families, met de kerk en de maatschappij en, voor mij een prachtige baan in het verschiets als vennoot in de zeer goedlopende huisartsenpraktijk van de vader van Roelie. Wat voel ik mij bevoorrecht dat mijn toekomstige schoonvader mij dit heeft aangeboden.

Ik beleef het als een zegen dat Roelie en ik elkaar al vele jaren kennen. Eerst als opgroeiende jonge mensen op hetzelfde platteland en vooral in dezelfde kerk. Tijdens de catechisatieavonden en andere gelegenheden binnen het kerkleven

ontdekten wij dat wij hetzelfde rotsvaste geloof in de Bijbel delen en daarnaast ook dezelfde mening over normen en waarden. Beiden komen wij uit een groot gezin met hardwerkende ouders. Beiden geloven wij in het belang van een gezinsleven op Bijbelse grondslag, waarin heldere kaders zijn en gezorgd wordt voor een stabiel inkomen en financiële zekerheid. Daarnaast is betrokkenheid en toewijding naar onze kerkelijke denominatie een van de belangrijkste fundamenten van ons leven. En tenslotte geloven wij in het omzien naar onze naaste in nood.

Drie jaar geleden durfde ik Roelie te vragen of zij biddend wilde overwegen om verkering met mij te nemen. Natuurlijk waren daar al de nodige belangstellende en soms ook verlegen blikken naar elkaar aan voorafgegaan. Ook hadden wij beiden al uitgebreid via onze vrienden in de kerk gepolst of zij wellicht wisten of er belangstelling was bij de een voor de ander. Er was grondig voorwerk verricht, kan ik wel zeggen, want bij wijze van spreken over een sloot willen springen en er middenin belanden is een afgang voor degenen die de sprong wagen.

Toen Roelie dan ook voluit instemde, was niemand verrast dat wij een stelletje waren geworden. En als kers op de taart beleefden onze beide ouders onze keuze voor elkaar dan ook als door de Heere bestemd en zijn wij beiden volledig opgenomen in de familiekring van de ander. Verkering krijgen is in onze optiek geen proefballon die je oplaat en die zowel zou kunnen varen op de zachte wind, maar ook te pletter zou kunnen vallen. Zo zien wij dat zeker niet. Verkering krijgen is een eerste stap van een weloverwogen proces van elkaar biddend steeds beter leren kennen en uiteindelijk in de echt verbonden worden.

Roelie is als een anker en een baken in mijn leven, een toonbeeld van rust, stabiliteit en voorspelbaarheid. Ik weet precies wat ik aan haar heb. Roelie zorgt nooit voor verrassingen in haar gemoedstoestand of zaken die ik niet heb zien aankomen. Ik weet gewoon volledig wat ik aan haar heb en dat is geweldig. Nu wij drie jaar verkering hebben, willen wij ons graag voorbereiden op de grote stap van het huwelijk. Wij weten maar al te goed uit onze opvoeding wat dit inhoudt als het gaat om verantwoordelijkheid voor elkaar en, als de Heere ons daarmee zegent, de kinderen.

Beiden zijn wij dol op kinderen, wat niet verrassend is, daar wij beiden opgroeiden in gezinnen waar oprechte liefde was voor elk kind, maar ook oprechte liefde tussen de kinderen onderling. Gezelligheid wordt bij ons niet

bepaald door de tv, die wij niet hebben, of vermaak buiten de deur, maar door met elkaar op te trekken als gezin. In mijn geval betekende dit dat ik mijn ouders hielp met het melken van de koeien, het uitmesten van de stallen, het voeren van de dieren, het ploegen van het land, het eggen en bemesten met de tractor, het hooien, irrigeren, het binnenhalen van de oogst en het maken van kaas. Maar ook voetballen met mijn broers en zussen in onze gigantische tuin, met de roeiboot door de vele sloten varen, en natuurlijk regelmatig buiten de boot belanden, en die heerlijke spelletjesavonden.

In onze verkeringstijd leerden wij ook onze gevoelens voor elkaar ontdekken en vooral beheersen. Natuurlijk lopen wij gearmd of hand in hand en kussen wij elkaar. Maar daar blijft het dan ook bij. Wij weten heel goed wat de Bijbel ons hierin voorhoudt. Ja, er zijn zeker momenten geweest dat het vuurtje bij mij dreigde te ontbranden, maar dat heeft Roelie gelukkig goed weten te blussen. Nee, Marco, zei ze dan, ik wil liever niet dat je mij zo aanraakt. Je moet echt nog geduld hebben. Je weet wat de Bijbel hierover zegt. En Roelie citeert: Indien zij zich niet kunnen beheersen, laten zij dan trouwen. Want het is beter te trouwen dan van begeerte te branden. Onze lichamelijke eenheid is immers de kroon op ons huwelijk, Marco. Beiden hebben we nooit eerder verkering gehad en beiden zijn wij onbevlekt als het de seksualiteit aangaat. Nu wij spreken over trouwen, willen wij ook naar de voorbereidende gesprekken hiervoor gaan met onze dominee.

Roelie had al eerder willen verloven en trouwen, maar ik heb dat afgeraden, daar ik slechts eens in de twee weken thuis kan zijn vanuit Amsterdam. Het andere weekend studeer ik namelijk. Roelie heeft erkend dat het inderdaad beter is om dan nog maar even vol te houden en te wachten met deze stappen tot na mijn diplomering tot basisarts. Maar nu ik binnenkort basisarts ben, kan ik de verdere drie jaar durende opleiding tot huisarts binnen de huisartsenpraktijk van mijn aankomende schoonvader doorlopen en heb ik slechts een dag per week een terugkomdag. Hiervoor wil ik mij inschrijven aan de Katholieke Universiteit (KU) in Brugge, omdat de afstand het beste te doen is vanuit Zeeuws-Vlaanderen.

Roelie is klaar voor de volgende grote stap in haar leven. En toch aarzel ik ergens nog. Absoluut niet omdat ik aan Roelie twijfel, maar aan mijzelf. Tot nu toe is mijn leven als een soort van goed uitgestippelde vanzelfsprekendheid verlopen, maar nu kan ik kiezen uit meerdere opties. Ergens trekt een betrekking bij Artsen zonder Grenzen mij ook aan en het gebeuren met Joyce heeft mij enorm van slag gebracht.

Op zulke momenten baal ik dan weer zo gigantisch van mijzelf. Een volledig uitgestippelde en prachtige toekomst in het verschiet en ik begin mij dan weer af te vragen of ik toch niet een andere route moet volgen. Ik vraag mij dan af of ik bang ben om mij vast te leggen aan één enkele optie, of aarzel ik vanwege de op handen zijnde verantwoordelijkheid, of trekt er nog een zekere drang naar avontuur? Ergens blijf ik die eeuwige twijfelaar.

Joyce

Ik prijs mijzelf gelukkig dat ik in Amsterdam een christelijke studentenvereniging heb gevonden van gelijkgestemden. Naast al die colleges en talloze uren studeren in de bibliotheek van de UvA en op mijn kamer, is het heerlijk om regelmatig in een ontspannen sfeer bij te kletsen met medegelovigen. Naast de avonden waarop wij nadenken over serieuze thema's, soms aan de hand van een gastspreker, zijn er ook momenten van gezelligheid en lol hebben met elkaar. Zeker op de UvA, met al die totaal andersdenkenden in een stad als Amsterdam, waar ik mij niet thuis voel vanwege de puur wereldse en zondige atmosfeer die daar de boventoon voert, voelt het in zekere zin als thuiskomen als ik weer onder mijn medebroeders en zusters in de Heere ben.

Op een van de avonden van de vereniging ontmoet ik Joyce. Een vlotte, jonge, lichtbruin getinte dame die ik niet direct zou plaatsen in het bevindelijk gereformeerde. Haar spreken over - en beleven van - de Heere is duidelijk anders dan dat van de meeste andere leden van de vereniging. Ook haar kledingstijl verradt dat zij van een andere snit is. Ik ben benieuwd wat er achter dit opmerkelijke voorkomen en vocabulaire schuilgaat en besluit wat nader met haar kennis te maken.

Hallo Joyce, Ik ben Marco, wij zijn nog niet aan elkaar voorgesteld. Wij schudden elkaar de hand en delen wat oppervlakkigheden, zoals: hoe heb jij deze vereniging gevonden en ken je al wat mensen hier? Nee, ik ken hier nog niemand, en ze vertelt dat ze deze vereniging heeft gevonden met behulp van internet. Naarmate ons gesprek zich wat verdiept, zoeken wij even een rustige plek buiten alle rumoerige gesprekken om ons heen. Hoe kom jij zo in Amsterdam terecht, vraag ik?

Joyce vertelt dat zij een master Verloskunde volgt in Amsterdam en dat zij op zoek is naar een christelijke studentenvereniging. Ben jij dan ook lid van een reformatorische gemeente, vraag ik? Help, dat is wel erg direct en formeel, denk ik, nadat ik de vraag heb gesteld. Joyce beleeft de vraag kennelijk niet als een vervelende binnenkomer in ons gesprek en vertelt dat zij pas twee jaar daarvoor tot bekering is gekomen en sinds zij hier studeert een evangelische gemeente bezoekt in Amsterdam. Ik ben van huis uit niet met het geloof opgegroeid, Marco, en heb hiervoor een heel ander leven geleid dan ik nu leid, met de nodige grote teleurstellingen tot gevolg. Op het grootste dieptepunt ontmoette ik een oude klasgenoot van het vwo die mij vertelde dat Jezus van

mij houdt en voor mijn zonden is gestorven. Er is natuurlijk veel meer hierover te vertellen, maar kort gezegd heb ik mijn leven in Zijn handen gegeven en heb ik nu een rust die ik nooit eerder had ervaren.

Ik sta versteld dat zij na deze ene vraag van mij al direct zo inhoudelijk en toch ook kwetsbaar een en ander deelt van haar achtergrond. Van huis uit ben ik niet gewend aan dit soort bekeringsverhalen, laat staan dat wij hier zo mee te koop zouden lopen. Op de vereniging hoor ik dit wel af en toe, maar het blijft sporadisch.

En jij, Marco, wat maakt dat jij hier bent? vraagt Joyce.

Ik vertel een en ander van mijn fijne opvoeding en mooie jaren in Zeeuws-Vlaanderen, dat ik reformatorisch ben qua kerkelijke achtergrond, en dat ik binnenkort ga afstuderen als basisarts. Ik kom vrijwel wekelijks naar deze studentenvereniging, daar ik, naast mijn studie aan de UvA, sterke behoefte heb om onder medegelovigen te zijn. Het is dat ik deze studie kan volgen hier in Amsterdam, maar verder trekt deze stad mij totaal niet. Meer nog, de vele wereldse en zondige praktijken die hier plaatsvinden geven mij een grote afkeer en passen totaal niet bij mijn normen en waarden. Maar gelukkig ga ik om de week een weekend naar mijn ouders en broers en zussen.

Joyce reageert hierop dat wij beiden dus een hele andere achtergrond in ons leven hebben, maar kennelijk wel beiden God liefhebben. En dat is toch het belangrijkste, Marco, merkt ze op? Ik aarzel om volmondig hiermee in te stemmen, omdat ik haar verhaal van bekering nog onvoldoende kan beoordelen. Het klinkt wel erg makkelijk allemaal. Eerst een leven geheel zonder God en dan ineens een leven met Hem. Want dit vraagt mijns inziens toch eerst een hele weg van zondebesef en boetedoening en uiteindelijk, als de Heere zo verkiest, door Hem gegrepen worden? Maar daarover ga ik nu nog niet met haar in discussie. Eerst maar eens wat nader kennismaken.

Woon jij zelf ook in Amsterdam? vraag ik aan Joyce. Joyce antwoordt dat ze opgegroeid is in het Gooi en nu, in verband met haar studie, een appartement huurt in Amsterdam. Ik kan dat niet zelf betalen hoor Marco, mijn ouders zijn vermogend en betalen veel onkosten voor mij. Zo, dat is mooi, Joyce, antwoord ik.

Kun je mij iets meer vertellen over het gezin waar je uit komt?

Joyce vertelt dat ze een oudere zus heeft. Zelf is zij drieëntwintig en haar zus zevenentwintig. Mijn vader heeft een zeer goedlopend architectenbureau en mijn moeder is styliste. Zij werken beiden voor mensen in het dure segment en dit levert veel inkomsten op. Wij hebben het als gezin materieel altijd erg goed gehad. Deels genoot ik enorm van al dat materiële; mijn ouders hebben een prachtige villa met een boot aan het water. Wij beleefden de meest exotische vakanties, en het sociale netwerk van mijn ouders bestaat uit de absolute bovenklasse van de samenleving. Aan de andere kant zag en proefde ik op een gegeven moment de leegte in dit alles. Ik heb op jonge leeftijd meerdere zeer vervelende ervaringen met mensen uit deze kringen gehad, die mijn sceptische beeld over deze wijze van leven alleen maar hebben versterkt. Ik ben op een gegeven moment dus vragen gaan stellen aan mijzelf: is dit het nu in het leven? Uiteindelijk heeft dit tot mijn overgave aan de Heer geleid. Dus mijn weg naar mijn bekering was vol teleurstellingen, maar het thuiskomen bij Hem heeft alles meer dan goedgemaakt.

Thuiskomen bij Hem, hoor ik Joyce zeggen. Ook zo'n aparte opmerking in mijn beleving, die tegenwoordig door bepaalde gelovigen wordt gemaakt. Alsof wij bij de Heere 'thuis' kunnen komen. De Heere bewoont immers geen huis, maar de hemel. Ik weet dat deze uitspraak een referentie heeft naar de gelijkenis van de verloren zoon uit de Bijbel die weer thuiskwam bij zijn vader, maar het blijft een opmerking die niet de mijne zou zijn. Zelf leef ik vanuit het besef dat de Heere Zich in Zijn grote genade aan mij, een zondaar, heeft bekendgemaakt en mij de weg heeft gewezen naar het kruis van Golgotha, waar Hij de straf betaalde voor mijn zonden.

Joyce vervolgt: als het gaat om mijn keuze voor mijn huidige opleiding tot verloskundige kan ik je het volgende zeggen. Ik heb altijd een grote passie gehad voor kinderen en vooral voor baby's. Ik denk dat ik dit heb meegekregen van mijn tante, de zus van mijn moeder, die een prachtig gezin heeft met vijf opgroeiende kinderen. Als ik bij mijn tante en oom ben, geniet ik altijd enorm van hun gezin en hun gezinsleven. Ik heb hun kinderen zien opgroeien vanaf hun geboorte en mocht zelfs eenmaal bij een bevalling van mijn tante zijn. Ik mocht de baby's verschonen, in bad doen en in de wieg leggen. Mijn tante en oom kennen het financieel rijke leven niet zoals mijn ouders en ik en mijn zus dat kennen, maar ik ontdekte dat hun leven echt inhoud heeft. Zij zijn gelukkig en tevreden.

Daar het tegen sluitingstijd van de vereniging loopt, bedank ik Joyce voor haar openheid en wens ik haar al het goede toe bij haar studie. Wat een openheid van haar kant en dat tijdens een eerste verkennende kennismaking.

In mijn hart hoop ik stilletjes haar opnieuw te kunnen spreken.

Artsen zonder Grenzen

Nog zo iets dat mij enorm bezig blijft houden, is het werk van Artsen zonder Grenzen. Sinds het moment dat wij tijdens onze opleiding Geneeskunde een keer een voorlichting hebben gehad over hun belangrijke werk wereldwijd, heeft mij dit niet meer losgelaten. Twee jonge Nederlandse artsen, die al vele jaren werken voor Artsen zonder Grenzen, vertelden van de enorme nood als het gaat om de gevolgen van oorlogen, ondervoeding, overstromingen, het ontbreken van moeder- en kindzorg, epidemieën, en ga zo maar door in vele Afrikaanse landen als Congo, Ethiopië, Jemen, Nigeria, Soedan en Somalië. Naast hun indrukwekkende verhaal toonden zij foto's en filmpjes van hun werk. Nadien kon ik er een aantal nachten vrijwel niet meer van slapen. Arts zijn hoeft dus niet automatisch een leven in Nederland te betekenen in een prachtig ziekenhuis en met een riant salaris, realiseerde ik mij ineens. Na deze voorlichting heb ik mij ingeschreven voor hun nieuwsbrief.

Dit is waar ik echt nodig ben, dacht ik toen. Roept de Heere mij wellicht om Hem op deze wijze te dienen? Is het toeval dat ik deze presentatie heb bijgewoond, of een door de Heere beschikt moment? Dit werk is immers geheel in de lijn met hoe de Heere Jezus zich bekommerde om de lijdende mens. Niet gaan voor een, naar de verlangens van de mens, perfect uitgestippeld leven met alle materiële en sociale zekerheden, zoals momenteel voor mij in het verschiets ligt. Geen zeer goed salaris, geen duur koophuis en jaarlijks prachtige luxe vakanties, geen leven ondergedompeld in ideale randvoorwaarden, maar je inzetten voor diegenen die al onze westerse maatschappelijke zekerheden ontberen en daarbij zelfs geen enkele toegang hebben tot enige vorm van gezondheidszorg die voor ons in het westen een vanzelfsprekendheid is. Is dit niet wat de Heere ook wil van mij, en dat Hij liefst met Roelie samen voor ons voor ogen zou kunnen hebben? Wat apart dat ik tot voor kort er alleen, bijna als een automatisme, van uitging dat mijn toekomst hier in Nederland zou liggen.

Ik sprak er nadien enthousiast met Roelie over hoezeer deze presentatie mij had geraakt en durfde haar zelfs de vraag voor te leggen hoe zij het zou vinden om samen biddend te verkennen of dit niet de weg van de Heere voor ons samen zou kunnen zijn. Ik als huisarts, liefst met een aanvullende opleiding in de Spoedeisende Geneeskunde, en zij als verpleegkundige. Daarbij een geweldige gelegenheid om het evangelie te brengen aan mensen die nog nooit van Hem hebben gehoord.

Roelie was zeer verrast door deze vraag en kwam met de nodige vragen. Maar we hadden toch afgesproken, Marco, dat wij ons in Zeeuws-Vlaanderen zouden settelen en ons uit zouden strekken naar het stichten van een gezin? En dat wij ons daarnaast zouden wijden aan ons kerkelijk leven? En dat je huisarts en vennoot zou worden in de praktijk van mijn vader? Je vond dat zelf zo'n bijzonder aanbod en voelde je zeer bevoorrecht hierdoor. Hier hebben wij ons de afgelopen jaren toch samen biddend op gericht? En hoe moet dat dan met onze familie in Nederland? Hoe zullen die het vinden als zij ons slechts zeer af en toe zien? En hoe moet het dan met onze kinderwens? Moet ik dan bevallen in een of ander Afrikaans land en moeten wij daar onze kinderen grootbrengen? En onze ouders dan, die hun kleinkinderen slechts zelden in de armen kunnen sluiten? En zijn er wel kerkdiensten die wij daar kunnen bezoeken? En wat als wij op een gegeven moment alsnog besluiten terug te keren naar Nederland en geen enkele financiële zekerheid hebben opgebouwd?

Ja, mijn onverwachte vragen over onze toekomst kwamen wel binnen bij Roelie. Naast al haar vragen heeft ze ook nog flink moeten huilen. Duidelijk is dat ik haar volkomen overrompeld heb met mijn verhaal en ik mij daarbij vooraf totaal niet heb gerealiseerd wat dit mogelijkwijs bij haar los zou kunnen maken. En dat is dan echt weer iets voor mij. Onbezonnen iets doen en mij later vertwijfeld afvragen waarom ik zo gehandeld heb. Maar zoals Roelie is, antwoordde ze ook dat ze biddend met dit alles naar de Heere zou gaan. En dat waardeer ik zo enorm in haar. Roelie heeft een duidelijke mening, maar stelt zich altijd onder de leiding van de Heere God.

Het heeft een aantal maanden geduurd voordat Roelie met haar antwoord kwam op mijn vraag. Roelie gaat in haar keuzes niet over een nacht ijs. Marco, ik heb veel gebeden over jouw vraag of wij niet samen zouden kunnen verkennen of een toekomst bij Artsen zonder Grenzen een weg voor ons beiden zou kunnen zijn en ik meen van de Heere te verstaan te hebben gekregen dat dit voor mijzelf geen optie is, omdat Hij een andere weg met mij wil gaan. Ik laat je geheel vrij om deze weg voor jezelf te kiezen, maar ik ga daar niet in mee. En mocht jij deze route toch willen onderzoeken en bewandelen, dan respecteer ik dat met pijn in mijn hart, maar weet dan dat ik niet op je wacht en daardoor een mogelijke trouwdatum nog verder uitstel. Ik ben zesentwintig jaar en, mochten wij gaan voor een trouwdatum, dan ben ik inmiddels al zevenentwintig of nog ouder. Ik houd erg veel van je en verlang ernaar om te trouwen met je en ons samen open te stellen om vader en moeder te worden.

En zo is Roelie: helder in haar antwoorden, maar ook liefdevol en respectvol naar anderen.

Achteraf baal ik er gigantisch van dat ik dit onderwerp heb gedeeld met haar. Is het mijn enthousiasme naar aanleiding van die voorlichting geweest om dit ter tafel te brengen? Of heeft de Heere mij echt aangesproken hierover? Slechts één voorlichting van Artsen zonder Grenzen heeft zomaar inbreuk gedaan op een serieuze verkeringsperiode van drie jaar met de wens van ons beiden om ons te verbinden in het huwelijk. Ik merk dat ik Roelie erg veel pijn heb gedaan met mijn voorstel. Ze verwijt mij niets, maar ze is behoorlijk aangedaan, merk ik. Hoe kan zij op mij als toekomstige echtgenoot rekenen als ik onze weloverwogen plannen zomaar ter discussie stel? En wat zullen mijn en haar ouders en andere familieleden wel niet van mij denken? Kennelijk heb ik mij laten leiden door emoties als gevolg van die voorlichting. Ik had hier eerst zelf langer over moeten bidden en dit eerst moeten bespreken met mijn ouders. Notabene, de vragen die Roelie aan mij stelde, zijn niet eens in mij opgekomen.

Hoe kan ik zo oppervlakkig denken?

En, hoe heb ik zo onbedachtzaam kunnen zijn? Ik zet drie jaar serieuze verkering en een absolute wens om te trouwen en ons te vestigen in Zeeuws-Vlaanderen op de tocht, omdat ik meen dat het denkbaar zou zijn om samen een andere route te verkennen in een of ander Afrikaans land waar oorlog en ellende is, zonder enige zekerheden voor ons als startend echtpaar. Nou, deze gebeurtenis zal ook wel behoorlijk binnengekomen zijn bij haar ouders. Wat een beeld krijgen die van mij? Wat moet haar vader wel denken, die mij als vennoot in zijn praktijk wil, waar hij zeer kieskeurig mee is? Aanstaaende schoonzoon Marco komt plotsklaps met een of ander dwaas idee op de propfen.

Ik schaam mij kapot en durf mij bijna niet bij hen te vertonen.

Tijdens mijn volgende weekend thuis spreek ik uitgebreid met Roelie over haar antwoord aan mij en over mijn verwijten naar mijzelf dat ik het überhaupt in mijn hoofd heb gehaald om een dergelijke optie te overwegen. Wat is dat toch met mij, Roelie, dat ik zomaar door een enkel gebeuren het vaste pad dat mij voor ogen stond in twijfel kan trekken? Wat voor beeld moet jij wel niet hierdoor van mij krijgen? En dan jouw ouders nog? Ik realiseer mij dat ik je veel

verdriet heb gedaan en vraag mij af of jij na dit voorval nog wel vertrouwen in mij kunt hebben als jouw aanstaande echtgenoot?

Roelie zegt blij te zijn dat ik terugkom om dit hele gebeuren. Inderdaad heeft het haar verdriet gedaan en haar veel vragen gegeven over mij als toekomstige echtgenoot. Niet eerder heeft zij tijdens onze verkeringstijd een dergelijk uit de lucht gegrepen voorstel voor een onverwachte en ingrijpende koerswijziging uit mijn mond horen komen. Ik heb mij afgevraagd of dit niet mede een gevolg is van jouw leven in Amsterdam, zegt ze, en de wereld van de universiteit en alle indrukken die jij daar opdoet en waar ik geen deel van ben. Hier in Zeeland en binnen onze kerk en tradities worden wij eenduidig gevoed met datgene wat bij ons past, Marco. Keuzes zijn keuzes en afspraken zijn afspraken. In jouw wereld zul je heel wat andere input krijgen.

Maar ik heb je van harte vergeven hoor, lieverd. Niemand van ons is immers zonder fouten, toch?

En ja, mijn ouders, die zijn erg van slag geweest toen ik dit alles met hen deelde. Ik denk dat het erg belangrijk is dat je dit ook nog met hen bespreekt, Marco. Ze zullen jou absoluut vergeven; je weet hoezeer ze op jou gesteld zijn. Maar het is wel behoorlijk bij hen binnengekomen. Vader heeft zich, toen ik het thuis vertelde, direct stil teruggetrokken in zijn kantoor en moeder heeft zelfs gehuild. Hoe kan dit nu, vroeg vader enkele dagen daarna? Is deze gedachte werkelijk pas boven komen drijven bij Marco na die voorlichting van Artsen zonder Grenzen, of liep hij daar in werkelijkheid al langer mee? Is hij wel altijd volledig open geweest naar jou over zijn gedachten en gevoelens, Roelie? Moeder vulde dit aan door te delen hoe zij en vader gedurende enkele jaren verkering hadden gehad en er nooit enige onzekerheid bij hen was geweest over hun toekomstplannen. Ik wist dat ik blindelings op de vader kon bouwen, had ze gezegd.

Die opmerking van mijn toekomstige schoonvader of ik wel altijd volledig open ben geweest naar Roelie heeft zijn doel overigens ook niet gemist. Het is duidelijk dat er twijfels zijn gekomen over mijn integriteit en eerlijkheid. Mijn onkreukbare blazoens is plotsklaps met modder besmeurd. Terwijl de ouders van Roelie in hun verleden volledig van elkaar op aan konden in hun verkeringstijd, is het, zoals zich nu al voordoet, maar de vraag voor hen of Roelie met mij niet voor grote verrassingen zal komen te staan? Ik zal mij nu dus moeten gaan verdedigen en uitleg moeten geven over mijn opstelling.